

У Ковельському медколеджі виявили порушень на 300 тисяч

Фінінспектори під час ревізії фінансово-господарської діяльності Ковельського медичного коледжу виявили порушень на 384,3 тисячі гривень. Про це повідомили у прес-службі Держфінспекції. Зокрема, не забезпечено належний контроль за виконанням умов договорів про підготовку фахівців щодо працевлаштування за призначенням випускників, які навчалися за державним замовленням. Крім того, навчальний заклад оплатив за завищеною вартістю ремонтні роботи на суму понад 70 тисяч гривень. Про результати ревізії поінформували правоохоронні органи.

Прикордонника піймали з хабаром у 1,5 тисячі доларів

Рівненська прокуратура з наглядом за додержанням законів у воєнній сфері 13 березня 2013 року за підозрою у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України (хабар), затримала начальника одного з відділів прикордонної служби Луцького прикордонного загону, повідомили у Генеральній прокуратурі України. Встановлено, що він вимагав і одержав у громадянина хабар у розмірі 1,5 тис. доларів США за сприяння у переміщенні через державний кордон України товарів на територію Республіки Білорусь.

Професор Анатолій СВДЗИНСЬКИЙ:

Багатство людини вимірюється кількістю благ, від яких вона змогла відмовитися

Анатолій Вадимович Свдзинський прийшов на Волинь у 1993 році. Тоді його запросили очолити новостворений Волинський державний університет (зараз — Східноєвропейський національний університет). Нині він очолює у вишій кафедрі теоретичної та математичної фізики. Професор, доктор фізико-математичних наук, заслужений діяч науки і техніки України, культуролог. Автор близько 100 публікацій у галузі теоретичної фізики, 10 монографій і підручників, а також праць із культурології та націології... У свої 84 Анатолій Вадимович не тільки читає лекції студентам, а й виступає перед громадськістю, має активну позицію щодо суспільного життя. Фізик-теоретик, автор книг, за якими навчаються в університетах, сьогодні він активно займається літературною творчістю, готуючи до публікації збірку своїх новел.

— Анатолію Вадимовичу, сьогодні, на 22 році незалежної України, ми знову порушуємо питання української самоідентичності. Чому такі питання не виникають у наших сусідів — росіян, поляків?

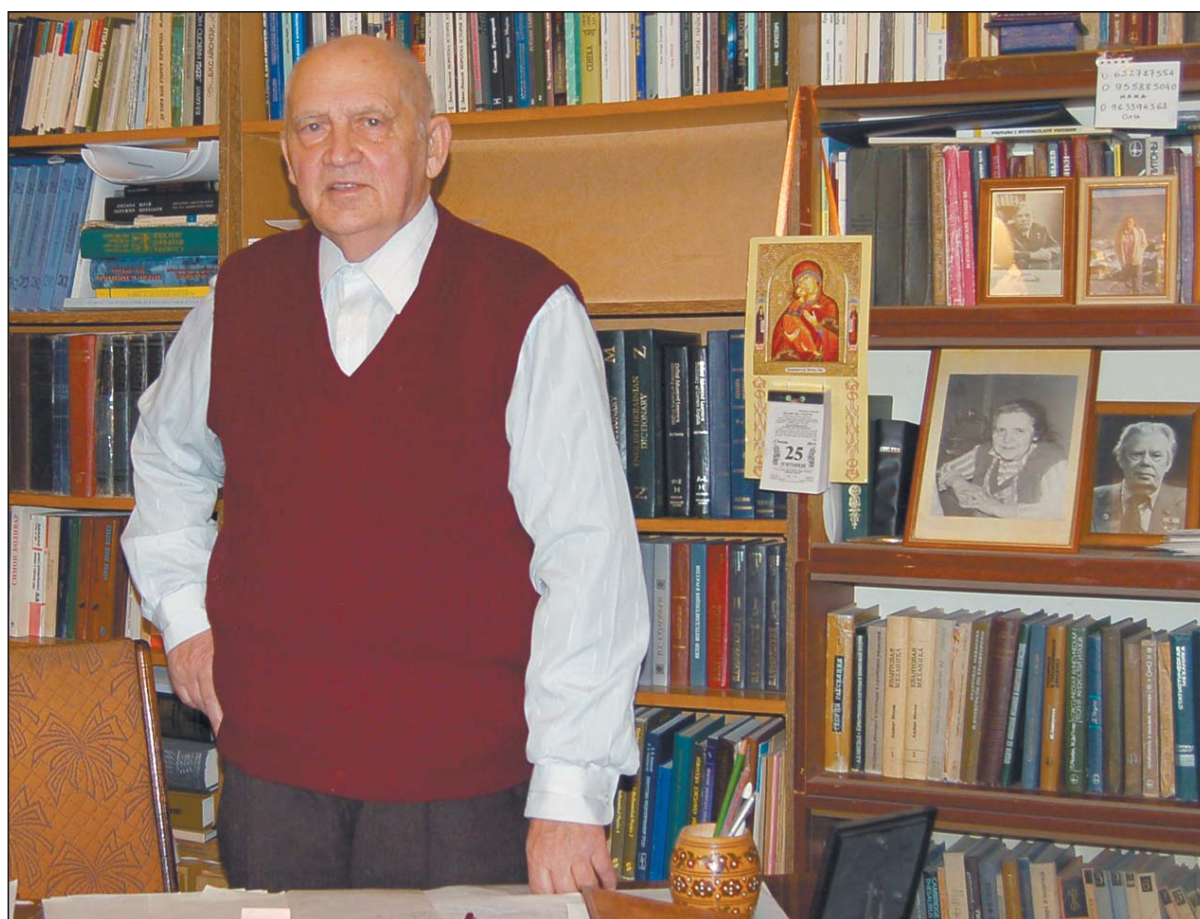
— Я почав думати на цю тему, і результатом стала моя праця «Синергетична концепція культури». Нація — величезне багатство людства. І ті люди, які перешкоджають її нормальному розвитку, є злочинцями. У нас кардіоцентричний народ. Він у часи піднесення захоплений позитивними емоціями. От так звана Помаранчева революція. Я називаю її не «революцією», а «здвигом». Тому що революції призводять до зміни влади, а у нас цього не відбулось. Я був на Майдані. Там люди любили один одного. Там усі світилися любов'ю один до одного. І коли біля нас проходила група донецьких, їх прийняли, напоїли чаєм, обігріли, посадили в автобуси, дали грошей на дорогу, і вони з задоволенням поїхали. Приблизно через місяць я знову був у Києві та бачив, як міліція брутально виштовхувала чоловіка, який не мав квитка. І ніхто нічого не сказав.

— Чому, на вашу думку, такий емоційний підйом закінчився апатією, люди втратили віру, що можуть щось змінити?

— Зрадили. Ющенко думав про різні речі: про картини, бджоли. Не мав найменшого поняття, що таке Президент країни з погляду обов'язків. Це страшна відповідальність. А він дозволяв собі запізнюватися на години, й усі мусили його чекати. Це неподобство. Коли потім були нові вибори та приїжджав міністр закордонних справ Огризко агітувати за нього, я сказав: «Не маю нічого проти громадянина Ющенка. Але як кандидат у президенти він має відповідати, чи виконав ті обіцянки, які давав на Майдані?». Огризко нічого не зміг сказати.

— У найважливіші історичні віхи народи орієнтувалися на свої еліти. В Україні ж сьогодні елітою себе називають ті, хто має гроші, владу. На кого орієнтуватись українцям і чи є у нас справжня еліта?

— Хіба Євген Сверстюк не належить до еліти? Належить. Іван Дзюба не належить? Належить. І таких багато. Та їм протистоїть добре організована група людей, які ніколи близько не розуміли і не розуміють, що таке еліта. Вони не хочуть, щоб ми мали справді нормальну демократичну державу. Хтось справжній українофоб, як Табачник. Комусь наплювати, аби гроші платили. Різна позиція. Це не еліта, це самоеліта. На мій погляд, це психічно хворі люди, які залежать від багатства. Я собі одного разу подумав: якби я

уранці прокинувся і мені захотілося б мати заповнювач, приміром, за кілька сотень тисяч доларів, я би надвечір звернувся до психіатра та сказав: «Докторе, рятуйте, я здурів». Не можна кричати про своє багатство у країні, де тисячі дітей помирають, бо нема грошей на лікування. Сказано: багатство людини вимірюється кількістю тих благ, від яких вона змогла відмовитися.

— Але кожен народ має тих керівників і ту еліту, на яких заслуговує.

— Наш народ політично незрілий. Корені цього — в історії. Національно свідомі українці були винищені. Голод — це надзвичайно підступна річ. Людина ламається. Можна витримати багато чого. Але голод людина практично не витримує, бо божеволіє. Голодом зламали величезну кількість людей. Я це бачив. Ми жили у Жмеринці. Батько працював у виконкомі, мама — вчителькою у школі. Мали стабільну зарплату і могли щось діставати. Я пам'ятаю, батько прийшов додому з мішком, кілограмів 10, скинув його на підлогу та сказав: «Ми врятовані». Це було грубе борошно. Мама зробила галушки. Та вони були клейкі. Одна застрягла у моєму горлі, я вже був посинів. Батько взяв і вдарив кулаком по спині, і галушка вилетіла з рота, вривавшись у пічку. Потім він обвів це місце олівцем. А ще пам'ятаю такий епізод. Ми зі старшою сестрою були вдома, батьки — на роботі. Сказали нікому не відкривати. Побачили, що за вікном промайнуло двоє хлопців. Я зразу підбіг до входних дверей. Вони тягнуть на себе, а я — на себе. Я їх перетягнув. Хлопці пішли. Тут підійшла мама. Я кажу: «Знаєш, який я сильний, перетягнув двоє хлопців». А мені тоді було років зо п'ять. Мама заплакала: «Он вони там сидять за хвірткою, давай візьмемо трохи хліба і молока та підемо до них». Вони сиділи без сил. Після голоду були зламані всі протести. Те, що на Західній Україні була УПА, — вони голоду не пережили.

— Соціологи відзначають ризик радикалізації українського суспільства. Дуже насторожує те, що

все більше наших громадян впадає у ностальгію за комуністичним минулим, коли держава давала роботу, квартиру...

— Що таке порядок по-комуністичному? Це коли більше половини населення — колгоспні кріпаки, паспорт яких лежав у конторі та які нікуди вільно не могли іздити. Це був порядок, заснований на страху. Візьмемо мій рід. Брат Олег — репресований. Дядько Володимир, поет — репресований, спалений живцем. Мого батька посадили як учасника терористичної групи, яка мала на меті винищити членів Політбюро. Це в Жмеринці. Він лю-

Добре організована група людей не хоче, щоб ми мали справді нормальну демократичну державу. Хтось справжній українофоб, як Табачник. Комусь наплювати, аби гроші платили. Різна позиція. Це не еліта, це самоеліта. На мій погляд, вони психічно хворі люди, які залежать від багатства

бав насаджувати футляри на олівці. Хтось узяв його олівець, зламав і згубив наконечник. Ішов по вулиці, побачив гільзу від патрона. Взяв її і насадив на олівець. Прийшов на завод, поговорили про якісь плани. Запитав: «Що це таке?». «Це олівець із наконечником», — відповів батько. Прийшли вночі. Всіх підняли. Мій матрац штрикали штиком, нічого не знайшли, батька забрали. Відпустили через три дні. І то за щасливим збігом обставин. До революції мій дід-священик сказав, що не допустить у селі, де служив, ев-

рейські погроми. Якось єврейський хлопчик прибіг: «Батькушко, рятуйте». Дід зібрав людей, розігнали натовп і врятували євреїв, зокрема те хлоп'я. Через якийсь час той хлопець врятував і діда, і батька. Коли батько повернувся, то сказав: «Запомни, ти руский человек, должен ходить в русскую школу». От як ламали людей.

— Вас особисто переслідували?

— На мене також було досє. Пізніше я його бачив. Товста папка. Коли вчився у Львові, мені шили різні націоналізми. Дружив із українцем — шили український буржуазний націоналізм, із євреєм — шили єврейський буржуазний націоналізм. А оскільки нас було троє, то це взагалі була «груповщина». Моїм друзям загрожувало виключення з університету, а мені — винесення догани з записом в особову справу. Ніяка аспірантура не «світла». Допоміг знову випадок. Головний обвинувач підчепив сифіліс. А у друга-єврея Гольберга батько був відомий венеролог. Він сказав: «Забереїть формулювання, тоді підлікую». З мене зняли сувору догану, друзів не вигнали з університету, але в аспірантуру не взяли. Гольберг потім емігрував у Америку, став відомим на весь світ математиком.

— Анатолію Вадимовичу, ви людина, завдяки якій у Криму не збудували атомну електростанцію. Розкажіть про це.

— Я витратив на це два роки свого життя. Чому справа вдалася? Секретар обкому Багров не захотів, щоб вона була. У мене ж було наукове обґрунтування, чому станцію не можна будувати. Багров посприяв тому, щоб мої висновки потрапили у потрібний кабінет у Києві. Там написали лист у Москву. Цікавою була одна фраза: «Україна сама може вирішувати свої енергетичні проблеми». Це була перша заявка на незалежність, а надворі ішов 1989 рік. Горбачов і Рижков після Чорнобиля не захотіли загострювати питання. Атомку в Криму вирішили не будувати. У резолюції написали, щоб перепрофілювали її у вугільну електростанцію. Я повернувся тріумфатором. Це було перед листопа-

довими святами. Тоді мене викликає Багров і каже, що я повинен повідомити про все трудящим. Добре. Але ж я не член партії, тому не маю права підніматися на трибуну. То поставили збоку столик, стілець. От я стояв біля трибуни і читав текст постанови. За тиждень із недобудованої атомки розікрали все, що там було. Стіни лише не змогли винести.

— Сьогодні збираються розширювати Хмельницьку та Рівненську АЕС, добувати сланцевий газ. Із одного боку — це потужний економічний поштовх, із іншого — небезпека.

— Ми повинні подивитися, що робиться навколо. США продали за 1 долар атомну електростанцію. В Японії після аварії на «Фукусімі» переглянули енергетичну політику. Ми повинні розуміти, що атомна енергетика — це небезпечно. Як у нас будували атомні електростанції? Експлуатаційників поки нема, а є роботяти, найняті з усього Радянського Союзу. Роблять халтуру, а потім приходять експлуатаційники та доробляють. Не думаю, що сьогодні щось змінилось. Чому Чорнобиль бабахнув? Реактор був бракований. І це чудово розумів Легасов (перший заступник директора Інституту атомної енергії ім. І. В. Курчатова, один із тих, хто брав активну участь у ліквідації аварії на ЧАЕС із перших днів. — Авт.). Але нічого не міг зробити. Адже реактор розробив президент Академії наук Александров. І Легасов змушений був дати позитивний відгук. Хоча бачив недоліки. Зрештою він закінчив самогубством. Є різні можливості замінити атомну енергетику. Зокрема, викопні копалини, які можуть дуже ефективно використовуватись. Є вітер, є сонце.

— Але потужностей цієї енергії буде надзвичайно мало для великих підприємств.

— Треба думати, чи нам потрібні такі надпотужні підприємства. Малі країни, скажімо, Данія, енергію роблять із людського лайна. Але там державні службовці їздять на роботу на велосипедах. У нас психологія не та. Україні ж треба розвивати сільське господарство.

— Статистика каже, що 91% висококваліфікованих фахівців із вищою освітою думає про роботу за кордоном, оскільки українську молодь не влаштовує економічна та політична ситуація в країні. Що ви можете їм сказати?

— Вони розуміють, що ситуація погана, але не хочуть докласти рук, щоб щось змінити. Але від слів до діла є певна дистанція. 91% не віде. Багато хто залишиться. Молоді треба об'єднуватися. Ми повинні жити в достатку. Я розраховую на високу активність людей, особливо молодих.

— На ваш погляд, які проблеми сьогодні потрібно вирішувати першочергово?

— Ми говоримо, що у людства є великі труднощі, що ми напередодні техногенної кризи, пов'язаної з тим, що експлуатуємо природу більше, ніж вона може дати. Ми її просто гвалтуємо. В Тихому океані є континент розміром із Австралією, сформований пластикомі пакетами, пляшками. В шлунку одного кита знайшли 200 кілограмів целюфану. Ми бачимо цей бік. Але не хочемо помічати моральний розпад. Сьогодні пропагують толерантність до одностатевих шлюбів, розпусту, «аморальщину». Це серйозні речі. Підриваються основи національної самосвідомості, свідомості, культури, релігії. Бо кожна релігія заснована на певній моральності. От на це потрібно звернути увагу.

Розмовляла Наталка СЛЮСАР